

Latvijas Kompartijas
Kuldīgas rajona komitejas
un Kuldīgas rajona izpildu
komitejas organs

PADOMJU KULDĪGA

IZNĀK TRISREIZES NEDELĀ
Redakcija Kuldīgā, Ventspils ielā Nr. 19
Tālrunis Nr. 105
Redakcija atvērta no plkst. 9—18
Numurs maksā 15 kap.

№ 87 (1976)

Piektdien, 1957. g. 26. jūlijā

13. gads

IEAUDZĒSIM augstražīgus ganāmpulkus

PSKP XX kongress izvirzījis svarīgu uzdevumu — palielināt piena, gaļas un pārējo lopkopības produktu ražošanu. Lai izpildītu šo uzdevumu, līdzās lopbarības bāzes nostiprināšanai nepieciešams krasi uzlabot ciltisdarbu lopkopībā.

Jāatzīmē, ka produktīvo lopu iegūšana nav iedomājama bez pareizas vaislinieku izvēles. Tiem noteikti jābūt tīršķirnes un augstākas klases nekā parastā ganāmpulka lopiem. Vaisliniekus nedrīkst likvidēt, kamēr nav pārbaudīta jaunās paaudzes produktivitāte.

Tomēr ne visos rajona kolchozos pietiekamu uzmanību veltī ganāmpulka šķirības izkopšanai, vaislinieku iegādei un to izmantošanai. Te vainojami arī MTS speciālisti, kuri nepietiekami organizē vaislinieku iepirkšanu no Vidzemes kolchoziem, kur „Latvijas brūnā” šķirne ir izkopta. Tikai nedaudzos kolchozos, kā „Latvijas strēlnieks”, Lisenko vārdā nosauktajā visi vaislinieki ir tīršķirnes. Turpretī Ždanova vārdā nosauktajā kolchozā nav neviena tīršķirnes vaislinieka.

Vairākos rajona kolchozos vēl arvien nav ieviesta precīza zootehniskā lopu uzskaitē, neregistrē, cik no katra govs dienā iegūst piena, kāds tam taukusaturs. Bez sistematiskas šo datu analīzes un labāko eksemplāru izraudzīšanas vaislai nav iespējams uzlabot ciltisdarbu lopkopībā. Piemēram, no 18 Kuldīgas MTS zonas kolchoziem kontrolasistenti strādā tikai septiņos (kolchozos „Aktivists”, „Latvijas strēlnieks”, Lēpina ceļš” u.c.). Kontrolasistentiem darbā grūtības rada tas, ka nav iespējams iegādāties t. s. „kūts grāmatu” un gada rēķinu grāmatas, kurās uzskaita, cik katra govs gadā izdod piena, kāds ir tauku saturs, cik uz 100 barības vienībām ražots piena, cik pienā tauku. MTS vadībai un kolchozu valdēm vajadzētu organizēt šo uzskaites grāmatu sagādāšanu, un, ja tās nav nekur pagaidām dabūjamas, nodot pasūtījumu vietējai tipografijai.

Vairāki lopkopības speciālisti pavisam pavirši izturas pret dzīvnieku apzīmēšanu (kolchozos „Aktivists”, „Cīņa” un „Proletarietis”). Piemēram, pagājušā gada decembrī kolchozā „Cīņa” nolēma 2 nedēļu laikā sanumurēt visus dzīvniekus. Tomēr līdz šai dienai zootehniks b. Aleksandroviča to uzskatījis par mazsvarīgu uzdevumu un nekas nav darīts. Kolchozā šīnī gadā dzimušie teļi nav numurēti un nav zināms, vai viņi cēlušies no mazražīgām vai augstražīgām govīm. Tāpat ir kolchozos „Proletarietis” un Ždanova vārdā nosauktajā. Kolchozā „Proletarietis” pēc 21 dienas nodod jaunlopu kopējām un slaucēja katram teļam uzsen zīmīti kaklā ar teļa vārdu. Šīs zīmītes teļi viens otram norauj un līdz ar to zūd visas ziņas par viņu izcelšanos. Kāda te var būt runa par šķirības izkopšanu.

Līdzīgs stāvoklis ir Ždanova vārdā nosauktajā kolchozā, kur teļus likvidējot, neskatās uz to izcelšanos. Tādējādi tiek likvidēti gan turēšanai derīgie, gan nederīgie.

Lopkopības produktivitātes kāpināšanai — svarīgs priekšnoteikums — visos kolchozos ievieš augstražīgus ganāmpulkus. Par to vispirms jārunā par kolchozu zootehnikiem un valdēm. Ar šī jautājuma pareizu nokārtošanu vairāk jānodarbojas arī rajona MTS vadībām, labāk kontrolējot un palīdzot novērst trūkumus ciltisdarba uzlabošanā lopkopībā.

Jaunas dzīvojamās ēkas dzelzceļniekiem

Netālu no Šķirotavas stacijas izbūvē dzelzceļnieku pilsētu. Viens no pirmajiem kvartāliem jau pabeigts. Tajā ir trīs kopmītnes, ēdnīca un mazbērnu novietne. Pašreiz ceļ 26 dzīvokļu namu un skolu 400 skolēniem.

Daudz māju dzelzceļniekiem uzcels arī Jelgavā, Rēzeknē, Daugavpilī, Abrenē un Madonā. Pagājušajā gadā vien

dzelzceļniekiem nodoti ekspluatācijā gandrīz 12 tūkstoši kvadrātmētru jaunas apdzīvojamās platības.

Šogad Latvijas dzelzceļnieki saņems 24 tūkstošus kvadrātmētru jaunas apdzīvojamās platības. Tās izbūvei valsts atvēlējusi 22 miljonus rubļu.

(LTA)

Kolchoznieki un mechanizatori! ESIET GATAVI RAŽAS NOVĀKŠANAI!

Kombaini sākuši darbu

Kabiles MTS kombainieri šogad zonas kolchozos jānovāc gandrīz 2000 ha graugu, tai skaitā — 440 ha ziemāju. Lai šo uzdevumu veiktu, mechanizatori ražas novākšanai rūpīgi gatavojušies. MTS rīcībā ir 16 kombainu. Lielākā daļa no tiem jau atrodas kolchozos.

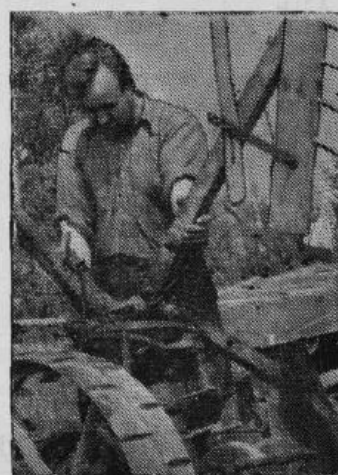
— Ziemāju novākšanu ar kombainiem atsevišķos kolchozos varēsīm sākt jau šās nedēļas beigās un nākamās nedēļas sākumā, — saka MTS galvenais agronoms b. Drav-

nieks. — Esam apsvēruši, ka ziemājus varēsīm novākt 6 dienās.

Dienas, kas atlikušas līdz darba sākumam rudzu druvās, kombainieri izmanto pļavu auzenes novākšanai. Tā kombainieris Jānis Dzenis lauksaimniecības arteli „Uzvaras karogs” novācis pļavu auzeni 14 ha platībā. Arī kombainieris Jānis Riežnieks uzsācis pļavu auzenes novākšanu kolchozā „Graudis”.

V. Zile

Beidz inventāra remontu



Kalējs Kristaps Luba darbā.

Skābbarība no mistra

Lauksaimniecības arteļa „Traktorists” laudis daudz rūpu veltī lopu nodrošināšanai ar pietiekamiem barības krājumiem ziemā. Pabeigusi rūpjas lopbarības sagādi, pirmā kompleksā brigāde (brigadieris b. Kapteinis) uzsāka skābbarības gatavošanu. Nepilnās divās dienās brigādes laudis

sagatavoja ap 60 t skābbarības. Tā ir labas kvalitātes, jo gatavota no mistra.

Skābbarības gatavošanā aktīvi piedalījās brigādes lopkopes-slaucējas K. Lipsne, L. Blūma, A. Gebauere un citas. Šajā darbā kolchozniekiem palīdzēja arī skolnieki.

Z. Upmalis

Kolchozā „Boļševiks” par ražas novākšanai nepieciešamā inventāra sakārtošanu rūpējas kolchoza kalējs Kristaps Luba. Viņš izremontējis 10 zirgu grābekļus un 5 labības pļaujmašīnas. Pašreiz dažas pļaujmašīnas vēl remontē rezervē. Kalējs smēdē strādā viens, bet pļaujmašīnu remontā palīdz kolchoznieks, kurš strādās ar attiecīgo mašīnu.

R. Veldze

PADOMJU DZIMTENE

Rostovas apgabala kolchozi un padomju saimniecības pirms termiņa izpildījuši labības sagādes plānu

Realizējot Padomju Savienības Komunistiskās partijas XX kongresa vēsturiskos lēmumus un izvērtot socialistisko sacensību par godu Lielā Oktobra socialistiskās revolūcijas 40. gadadienai, Rostovas apgabala kolchozi un padomju saimniecības pirms termiņa 18. jūlijā, tas ir 35 dienas agrāk nekā pērn izpildījuši labības sagādes

plānu. Valsts apcirkņos sabērti 51,7 miljoni pudu graudu. Pļaus kviešu piegādē izpildīts par 130 procentiem. Labības piegāde valstij turpinās. Daudzi apgabala kolchozi un padomju saimniecības izaudzējuši lielisku labības ražu. Veseļlovas rajonā no katra hektara izkulti 110 pudu graudu. Daudzos Aksaiskas, Bataiskās, Mjasņi-

kovskas, Taganrogas un Aleksandrovkas rajonos no katra hektara iegūti 120 un vairāk pudu labības. Apgabala kolchozi un padomju saimniecības sevi pilnībā nodrošinājuši ar ziemāju un vasarāju sēklām. Atber nodrošinājuma un lopbarības fondus un izsniegta graudu kolchozniekiem par izstrādes dienām.

Kartupeļu ganiņas cūkām

Moldavijas PSR Oknicas rajona kolchozu piefermu laukos un īpaši izraudzītās platībās ierīko kartupeļu ganiņas cūkām.

Tās ir ļoti izdevīgas. Lai noraktu un aizvestu kartupeļus, uz katru hektaru parasti patērē 40—50 izstrādes dienas. Cūku ganišanai kartupeļu laukos nav vajadzīgs darba spēka patēriņš. Bez tam tiek sasniegts lielāks dzīvsvara pieaugums, nekā izbarojot vārtus kartupeļus.

Oknicas rajona kolchozos plaši praktizē arī cūku ganišanu topinambura sējumos. Topinamburs un kartupeļi barības devā nodrošina cūkas ar vērtīgu barību līdz pat vēlam rudenim.

(ATEM-LTA)

Mākslas meistari viesos pie kolchozniekiem

Vairāk nekā 500 koncertbrīžu pašlaik veic braucienus pa Ukrainas kolchoziem. Lauku darbaudim sniedz priekšnesumus filharmonijas mākslinieki, UPSR Valsts simfoniskais orķestris, T. Ševčenko vārdā nosauktā Kijevas operas un baleta teātris, I. Franko vārdā nosauktā Ukrainas dramatisks teātris un citu republikas lielāko mākslas kolektīvu labākie pārstāvji.

Ievāks bagātīgu vīnogu ražu

Aizkarpato, kā arī Čersonas, Odesas un citos Ukrainas apgabalos ievāks bagātīgu vīnogu ražu. Daudzos kolchozos uz katra vīna koka ir 40—60 lieli vīnogu ķekari (parasti to skaits sasniedz 20—25). Daudz vīnogu iegūts arī no tūkstošiem hektaru jauno

stādījumu, kas šogad dod pirmo ražu. Kolchozi gādā arī par vīnkopības tālāku attīstību. Lauksaimniecības arteļos tiek audzēti desmitiem dažādu vīnogulāju šķirņu stādu. Jau sagatavoti gandrīz 18 tūkstošu hektaru zemes, ko apstādīs ar vīnogulājiem nākamajā gadā.

Koncerti neskartajās zemēs

No brauciena pa neskarto zemju rajoniem atgriezies lielais Novosibirskas filharmonijas simfoniskais orķestris. Divu mēnešu laikā tas de-

KOLCHOZĀ „BOĻŠEVIKS” NOBAROS 300 BEKONU

Kad gada sākumā lauksaimniecības artelja „Boļševiks” kolchoznieki apsprieda jauno ražošanas plānu un nolēma nobarot 300 bekoncūkas, dažs pavisam neticīgi pagrozīja galvu:

— Pērn visā gadā nobaroti tikai simts bekoni un nu uzreiz trīs simti... Diez vai tur kas iznāks?

Tomēr lielum lielais vaivums šajā skaitlī nesaskaitīja neko neiespējamu. Kolchozā jau bija uzkrāta zināma pieredze bekoncūku audzēšanā.

— Ar ko mēs tādu baru barosim? — bažījās daži kolchoznieki. — Kartupeļi arī nepietiks.

Taču kolchoza valde un daudzi kolchoznieki domāja citādi:

— Kartupeļus varam iepirkt par 50 kapeikām kilogramā. Plānojot galvenokārt bekonu nobarošanu vasarā, katrai bekoncūkai nevajadzēs vairāk kā 300 kg kartupeļu. Turpretī katrs pārdots bekons dos ap 1300 rubļu. Tā tad peļņa krietna.

Tā arī izdarīja. Cūku barošanai iepirka ap 5 tonnu kartupeļu. Un, lūk, pirmajā pusgadā kolchozā nobaroja



Vilis Luba baro bekoncūkas.

80 cūkas, tajā skaitā 70 bekonus. Augustā valstij nodos vēl tikpat daudz bekoncūku.

— Lielāko daudzumu bekonu nobarosim jūlijā, augustā un septembrī, — saka kolchoza zootehniķe b. Kazāka. — Šajā laikā ir zaļbarības pārpilnība, netrūks arī vājpiena.

Dienas barības deva cūkām nav diez cik bagātīga: 1,5—2 kg spēkbarība, 6 kg vājpiens, nobarošanas pēdējā posmā 2—3 kg kartupeļi un zaļbarība

nelerobežotā daudzumā. Kartupeļus sutina sakņu sutināšanas kolonā, tādā veidā ietaupot turpat 70 proc. kurināmā. Barību cūkām parasti dod četras reizes dienā, bet cūku kopēja b. Goldmane — pa mazākām devām piecas reizes. Viņa novērojusi, ka tad cūkas barību labāk izmanto.

Gandrīz visas bekoncūkas atrodas vasaras novietnēs. „Grantipos” vasaras mītņē pārvietotas pavisam 122 cūkas. Tur tās augu dienu uzturas svaigā gaisā. Vienmēr cūkām pieejams ūdens, bet karstās vai lietainās dienās tās var uzturēties nojumēs.

Vilis Luba un Mudra Šacs labi apkopj cūkas.

— Viņi ir nopietni konkurenti mūsu pirmrindnieci Goldmanei, — saka daudzi kolchoznieki.

Visas cūku kopējas šogad audzē saknes un kartupeļus piefermas laucīņos, katra 0,5 ha platībā. Puse no šīs platības apstādīta ar lopbarības kāļiem, otra puse — ar kartupeļiem. Tā būs ievērojama papildbarība cūkām ziemā.

R. Lidumleks



Bekoni pazist savu kopēju Mudru Šaci.

Kā mēs audzējam augstražīgas govīs

Komunistiskā partija lauksaimniecības darbiniekiem izvirzījusi cildenu uzdevumu. Mums tuvākajos gados jāpānāk Amerikas Savienotās Valstis gaļas, piena un sviesta ražošanā uz vienu iedzīvotāju. Lai to sasniegtu, nākamajos četros gados liellopu skaits jāpalielina ne mazāk kā par 40 procentiem. Šā mērķa realizēšanā daudz kas atkarīgs no mums — kolchozu teļu kopējām.

Mūsu kolchoza „Padomju zvaigzne” fermās teļus audzē pēc intensīvā papēmiena. Tiem dod bagātīgu barību un jau agrī pieradina pie ruplās un sulīgās barības. Mēs no slaucējām pieņemam 2 mēnešus vecus teļus un audzējam tos līdz gadam. Strādājot kolchozā, esmu izaudzējis vairāk nekā 200 šķirnes teles.

Sākumā teļam katru dienu dodu 9 litrus vājpiena. Turklāt rītos un vakaros teļi saņem rūgušpienu. Tas veicina kuņģa nostiprināšanos. Rītos

katram teļam dod arī 0,5 kilogramus kombinētās barības un sausu svaigu sienu (cik vien spēj noēst). Labi teļu veselību ietekmē un pavairo to apetīti kaulu milti, krits, vārāma sāls un vitamīna „D-2” koncentrāts, ko nelielās devās piejauc barībai. Teļus, kas atpauzē attīstībā, atšķirī īpašā grupā un dodu tiem papildbarību.

Kad teļi sasnieguši trīs mēnešu vecumu, sāku tiem dot skābarību. Cenšos, lai tā būtu daudzveidīga. Teļi sevišķi labprāt ēd kukuruzas un saulespuķu zaļās masas un cukurbietu lapu maisījumu. Sakņaugus teļi vienmēr sapem svaigā veidā, rūpīgi nomazgātus un smalki sagrieztus.

Vislielāko svara pieaugumu panāku vasarā, kad teļus laižu piefermas ganībās, kur aug ne vien sētas, bet arī savvaļas zāles. Teļi ganās no pulksten 6 rītā. Pulksten 12 tos iedzenu kūti atpūtai, bet pulksten 15 atkal laižu ganī-

bās, kur tie paliek līdz pulksten 9 vakarā. Barības galdos kūti vienmēr ir svaigs āboliņa un pļavu siens. Katrs manis koptais teļš tagad pieaug svarā caurmērā par 960 gramiem diennaktī, tas ir gandrīz divas reizes vairāk nekā paredzēts.

Savā piefermas laucīnā audzēju lopbarības bietes, kartupeļus un āboliņus. Tā būs barības rezerve kūts periodam.

Tāpat mūsu kolchozā strādā arī citi lopkopji. Par panākumiem, ko esam guvušas, izaudzējot augsti produktīvus lopus, teļu kopējai Marijai Osītei un man piešķirts gods piedalīties Vissavienības lauksaimniecības izstādē. Mēs esam apbalvotas ar Lielajām sudraba medaļām un pulksteņiem. Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidijs mums piešķīris Goda rakstus.

Konstance Brutāne,
Madonas rajona kolchoza „Padomju zvaigzne” teļu kopēja.

(LTA)

PIENS VAIRĀK IEGŪTS LISENKO VĀRDĀ NOSAUKTAJĀ KOLCHOZĀ, BET GAĻA — „TRAKTORISTĀ”

Kolchoza „Traktorists” laudis, stājoties socialistiskajā sacensībā ar Lisenko vārdā nosaukto kolchozu, apņēmās ražot uz 100 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes 171 cēt piena un 29 cēt gaļas, bet uz katriem 100 ha aramzemes 29 cēt cūkgaļas. Caurmērā no govs gadā kolchoznieki paredzējuši iegūt 1900 kg piena, bet slaucējas L. Blūma un K. Lipsne no savas grupas govīm — 2000 kg piena no katras.

Lauksaimniecības artelja „Traktorists” kolchoznieki ieradās kaimiņu kolchozā, lai pārbaudītu pirmā pusgada darba rezultātus. Viņi pārliecinājās, ka saimniecības gadā 6 mēnešos Lisenko vārdā nosauktā kolchoza lopkopes aizsteigušās tiem priekšā. Piemēram, Lisenko vārdā nosauktajā kolchozā vidēji no govs izslaukts par 130 kg piena vairāk nekā „Traktoristā”.

Kolchozā „Traktorists” labāki rezultāti gūti gaļas ražošanā. Uz 100 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegūts par 4,4 cēt gaļas vairāk un uz 100 ha aramzemes par 9,2 cēt cūkgaļas vairāk nekā Lisenko vārdā nosauktajā kolchozā. Kolchozs „Traktorists” pirmā pusgadā nobarojis 48 bekonus, bet Lisenko vārdā nosauktajā kolchozā nav nobarots neviens bekons. Cūku novietnē „Dēgse” kopejas mazu vēribu veltī tīrī-

bai. Cūkas stāv netīros aizgaldos, uz grīdas virca, bet novietnē „Valteri” ir sliktā grīda.

Labākus rezultātus Lisenko vārdā nosauktais kolchozsguvis putnkopībā: no katras vistas iegūtas 20 olas vairāk nekā kolchozā „Traktorists”.

Neapmierinoša Lisenko vārdā nosauktā kolchozā ir uzskatāmā agitācija, šeit ir tikai slaucēju sacensības rādītāji. Kantorī neredz pat abu kolchozu sacensību saistības, nav parādīta saistību izpildes gaita, nav arī neviena lozunga par šīs dienas un turpmākajiem uzdevumiem.

— Mēs varam un mums jāuzvar sacensībā ar Lisenko vārdā nosaukto kolchozu, — tādas ir kolchoza „Traktorists” jauzu domas. Arī Lisenko vārdā nosauktā kolchoza laudis var izcīnīt sacensībā uzvaru. Bet lai sacensība kļūtu arvien spraigāka, kolchoza valdēm, partijas pirmorganizācijām tā labāk jāorganizē un jāvada. Šinī ziņā vēl daudz trūkumu. Maz darīts, lai ražošanā ieviestu pirmrindnieku darba metodes, pieredzi. Sacensības rezultāti nav sistemātiski pārbaudīti.

Novērst darbā pieļautos trūkumus, strādāt arvien labāk, tās kolchozu valžu, partijas organizāciju, ikviena kolchoznieka uzdevums sacensībā.

Z. Upmalis

Uzskatāmā agitācija kolchozā

Jau no tālienes pie lauksaimniecības artelja „Kommunisma ceļš” kantora redzama liela plāksne. Tur zem virsraksta „Par ko kolchozs „Kommunisma ceļš” cīnās 1957. gadā” ilustrēti un uzskatāmi parādīts, ka šogad paredzēti ievērojami kāpināt piena izslaukumus, graudaugu ražas, vilnas nocirpumu, bet bekonu nobarošanu vairāk nekā trīskāršot.

Sīkāk par kolchoza saistībām socialistiskajā sacensībā ar lauksaimniecības artelja „Lepina ceļš” laudim stāsta cits rādītājs.

Patīkamu iespaidu ikvienam gūst, ja ieiet kolchoza sarkanajā stūrī. Uz galdiņiem bez republikaniskiem laikrakstiem un žurnāliem ir Tautas Demokrātisko valstu žurnāli, kā „Čehoslovākija”, „Poļša” un citi. Gaumīgi noformēta uzskatāmā agitācija. Lūk, pie vienas no sienām ir kolchoza lopkopju-slaucēju socialistiskās sacensības rādītājs. Tajā var redzēt ne tikai, kādās vietās ierindojušās slaucējas, bet arī cik piena viņas izslaukušas iepriekšējā mēnesī un no gada sākuma. Turpat ir parādīts, par cik litriem piena vairāk vai mazāk ir izslaukts salīdzinājumā ar to pašu laika periodu iepriekšējā gadā.

Turpat sarkanajā stūrī uzskatāmi parādīts, kādus piefermas laucīņus apkopj slau-

cējas un ko tajos audzē. Tā cūkkope Lilija Vieglaivs viena pati apkopj 2,7 ha piefermas laucīņu. Tikpat lielu piefermas laucīņu apkopj Marta Valciņa un citas.

No cūkkopēm piefermas laucīņu apkopšanā neatpaliek arī slaucējas. Tā slaucēja b. Zundovska apkopj 1,3 ha piefermas laucīņu, Jānis Lipsniš 1 ha utt. Pavisam kolchoza lopkopji savos piefermas laucīņos audzē saknes 26,5 ha platībā.

Regulāri socialistiskās sacensības gaita ar lauksaimniecības arteli „Lepina ceļš” tiek atspoguļota atsevišķā rādītājā.

Bez visa minētā kolchoza uzskatāmās agitācijas noformēšanā ir arī trūkumi. Lūk, pie sienas laukpīpības brigāžu socialistiskās sacensības rādītājs. Kolchoza rēķinvede ieteic uz to neskatīties, jo sasniegumus tas atspoguļo nepareizi. Pārsteigumu sagādā lieliem burtiem rakstītais lozungs „Laikus sagatavoties siena plaujai”. Novārtā atstāta kolchoza sienas avīze.

Kolchoza uzskatāmās agitācijas noformēšanā daudz darīts. Tomēr partijas un komjaunatnes organizācijas nedrīkst samierināties ar padarīto, iesāktais darbs sistemātiski jāturpina.

J. Krastiņš

PIRMS 40 GADIEM

V. I. LEŅINS 1917. GADA JŪLIJA DIENĀS



Attēlā: V. I. Leņins Razīvē pie zaru telts. (Pēc mākslinieka M. Sokolova zīmējuma).

Jūlija notikumi pārtrauca revolūcijas mierīgo attīstību. Politiskā situācija izmainījās pašos pamatos visā valstī. Divvaldība beidzās. Padomes, kuras vadīja eserī un menševiki, pārvērtās par Pagaidu valdības nožēlojamu piedēkli. Visā valstī pārgāja kontr-revolucionārās buržuāzijas rokās, kura ar visas represijas smagumu uzguļās progresīvai strādniecībai un zaldātu daļai, kā arī boļševiku partijai. Buržuāzija darīja visu, lai diskriminētu boļševiku partiju. Leņinu sāka vajāt Petrogrādas tiesas palatas prokurors. Pazīpījumā bija teikts, ka Leņins un citi boļševiki tiek saukti pie tiesas atbildības par „valsts nodevību”. Apvainojums bija safabricēts uz spiegu un provokatoru liecību pamata. Bija skaidrs, ka Pagaidu valdības tiesa pārvērtīsies par izrēķināšanas ar proletariskās revolūcijas vadoni. Rakstā „Jautājumā par boļševiku līderu ierašanos tiesā” V. I. Leņins rakstīja:

„Nevis tiesa, bet gan in-

ternacionalistu vajāšana, lūk, kas vajadzīgs varai. Iesēdināt viņus un turēt — lūk, ko vajag Kerenska un Ko kungiem” (V. I. Leņins, Raksti 25. sējums, 154. lappuse).

7. (20.) jūlijā Pagaidu valdība izdeva pavēli par Leņina arestu. Junkuri, virsnieki, špiķi, provokatori visur viņu meklēja. Tajā pat dienā vēl vakarā junkuri ielauzās A. I. Jelizarovas — Uljanovas dzīvoklī. Jau iepriekš brīdināts par draudošām briesmām, V. I. Leņins divu dienu laikā pārcēlās no viena dzīvokļa otrā.

6. (19.) jūlijā Vladimir Iļičs noturēja nelielu CK apspriedi un piedalījās partijas Petrogrādas komitejas izpildkomitejas sēdē, kura notika Reno (tagadējā „Sarkanais Oktobris”) rūpnīcas sargbūda. Leņinu apsargāja rūpnīcas strādnieki sarkangvardi.

No 6. (19.) līdz 11. (24.) jūlijam Leņins slēpās vecā boļševika strādnieka S. J. Alilujeva dzīvoklī Roždestvenskas ielā № 17, dzīvoklis 10-a.

Palikšana Petrogrādā bija ļoti bīstama. Pagaidu valdības okāķeri visur meklēja Leņinu. Vladimir Iļičs pārbrauca uz Razīvas staciju, Sestroreckas tuvumā. Viņu paslēpa strādnieks N. A. Jemeljanovs. Pirms tam Leņins noskuva bārdi, ūsas — pārvērtās līdz nepazīšanai. Iļičs iekārtojās šķūņa bēniņos. Pēc pāris dienām viņu pārveda pāri ezeram, un viņš apmetās zaru teltī kā strādnieks siena plāvējs. Šeit pie Leņina brauca J. M. Sverdlovs, J. V. Stalins, F. E. Dzeržinskis, N. K. Krupskaja.

Augusta beigās, kad iestājās auksts laiks, partijas CK organizēja Leņina pārbraukšanu uz Somiju. Šajās grūtajās dienās V. I. Leņins pagrīdē ne uz mirkli nepārtrauca partijas darbu. Leņins labi analizēja valsts politiskos notikumus un izvirzīja partijai jaunus lozungus. Rakstā „Pie lozungiem” V. I. Leņins norādīja, ka notiekot straujiem vēstures pagriezieniem, kad pēkšņi mainās politiskais stāvoklis, nepieciešams strauji mainīt arī partijas lozungus. Lozungs „Visa vara Padomēm!” bija pareizs līdz 4. (17.) jūlijam, tagad šis lozungs vairs nebija pareizs. „Tagadējās Padomes ir izgāzušas, piedzīvojušas pilnīgu krachu, tāpēc, ka tajās bija uzkundējušies eseru partija un menševiku partija. Šobrīd šīs Padomes atgādina aunos, kas atvesti kautuvē, nolikti zem cirvja un žēli id. Padomes tagad ir bezspēcīgas un nevarīgas kontr-revolūcijas priekšā.” Tādēļ arī lozungs „Visu varu Padomēm!” jāņem, norādīja Leņins.

Saule — Zemes dzīvības avots

Par savu eksistenci cilvēks var pateikties Saulei. Zemei minūti no saules saņem tik daudz enerģijas, ka ar to iespējams uzvarēt 25 miljardus tonnu ūdens. Šī enerģija dod mums gaismu, siltumu un bāro mūs, jo uztura līdzekļi galvenokārt satur taukvielas, olbaltum, cukuru, cieti, bet šīs vielas var izveidoties augos tikai Saules gaismas ietekmē. Visu Zemes enerģijas avotu pirmsākums ir Saule, izņemot atomenerģiju. Koki mežos izauguši Saules staru ietekmē. Kūdra, akmeņogles un nafta izveidojušās no augiem, tiem sadaloties tādos apstākļos, kur nepieklūst gaiss. Vējš ir Saules staru sasildītu gaisa masu kustības rezultāts. Upju ūdeņi sakrājušies no plieņiem, ko radījis Saules siltumā garais pārvērtais mitrums. Tagad Aranata līdzenumā Armenijā tiks uzbūvēta pārsaulē pirmā ar Saules enerģiju darbināmā elektrostacija. No kurienes saulei tik daudz enerģijas? Un kas tad īsti ir saule?

Saule ir milzīgs lodveidīgs sakaitušu mutuļojošu gāzu ķermenis. Saules diametrs ir 1.391.000 kilometrus garš. Tas ir 109 reizes lielāks par Zemes diametru. Saules dzīļu temperatūra sasniedz 20 miljonus gradu. Tāpēc tur viegli izraisās termiskās kodolreakcijas, kas uz Zemes pagaidām vēl var notikt vienīgi ūdeņraža bumbā. Uz Saules nepārtraukti norit ūdeņraža pārvēršanās helijā. Līdz ar to izdala milzīgs daudzums enerģi-

jas. Tāpat Saules enerģija nav nekas cits kā atomenerģija.

Saule izstaro ne tikai redzamus, bet arī neredzamus starus, ultravioletos un citus, pat radioviļņus. Līdz mums tomēr nonāk tikai redzamie starri un radioviļņi. Visus pārējos izstarojumus aiztur Zemes atmosfēra. Bez redzamās gaismas uz Zemes nebūtu dzīvības.

Saules izstarojumi, kas „iestrēgst” atmosfērā, tajā izveido īpašu slāni — tā saucamo jonosferu. Tā dod iespēju tālu raidīt radioviļņus.

Pēc visa tā, ko esam par Sauli dzirdējuši, neviļus rodas jautājums, kas ar mums notīktu, ja Saule nodzistu vai sāktu liesmot gaišāk? Par tādām iespējām vēl nesen rakstīja reliģiskie žurnāli, lai novērstu darbaļaužu domas neapmierinātību par labāku nākotni. Tomēr šādām bažām nav pamata. Saule nav tāda zvaigzne, kas varētu uzliesmot. Tātad mums nedraud sadegšana. Mums nedraud arī nosaišana, jo ūdeņraža krājumu Saulei pietiks vēl 10 miljardus gadu. Bez tam, atklājis atomkodola noslēpumus, cilvēks varēs radīt mākslīgu Sauli. Nav izslēgta arī iespēja, ka tālā nākotnē, kad būs iekarota starplanētu telpa, cilvēki varēs pārcelties dzīvot uz kādu citu — jaunāku zvaigzni.

N. Golustjans,
Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas
astronomijas sektora jaunākais
zinātniskais līdzstrādnieks
(LTA)

Neievēro darba likumdošanu

Viena no svarīgākām padomju pilsoņu tiesībām ir tiesības uz darbu. Tomēr pie mums dažreiz šīs strādnieku un kalpotāju tiesības netiek ievērotas.

Visurpākie darba likumdošanas pārkāpumi pīelaisti Kuldīgas patērētāju biedrībā. 1957. gada pirmā pusgadā vien tautas tiesā izskatītas 5 lietas gan par atjaunošanu darbā, gan par darba algas piedziņu. Visas prasības tautas tiesā atzītas par pamatotām un apmierinātām.

Pilsone Uldze Katucāne 7. februārī iesniedza tautas tiesā prasību par ieraksta grozīšanu darba grāmatā un darba algas piedziņu par piespiedu darba kavējumu. Viņa uzskatīja, ka nav sistemātiski pārkāpusi darba disciplīnu, kā tas ierakstīts darba grāmatā. Patērētāju biedrības pārstāve b. Čerpina tautas tiesā centās apgalvot, ka pirms atļaušanas no darba Katucānei izteikti vairāki disciplinārsodi, to skaitā par klientu krāpšanu. Kad tiesa pieprasīja rīkojuma norakstu, tad izrādījās, ka 1956. gada 6. augustā izteikts rājiens nevis par klientu krāpšanu, bet par rupju klientu apkalpošanu. Tiesa

šādam rīkojuma norakstam vairs neticēja un pieprasīja arī rīkojuma gramatu, bet b. Čerpina nemaz tiesā neierādās. Acīm redzot rīkojuma noraksts bija nepatiess. Katucānes prasību par ieraksta grozīšanu darba grāmatā apmierināja un viņai piespieda darba algu par piespiedu darba kavējumu.

Ka patērētāju biedrības valde vīlto dokumentus, par to liecina vēl šāds fakts. Alise Martinsone tika atļauta no darba kā uzdevumam nepiemērota. Darba Likumu kodeksa 47. panta 1. piezīme nosaka, ka, lai atļautu no darba strādniekus un kalpotājus kā darbam nepiemērotus, pirms atļaušanas obligāti jābūt Darba strīdus komisijas (agrāk Vērtēšanas un konfliktu komisija) lēmumam par to, ka tiešām darbinieks neatbilst un nav piemērots iegemam amatam. Atļaujot no darba Alisi Martinsoni, tāda lēmuma nebija. Iesniegtajā rīkojuma norakstā, kas izdots Martinsonei tūlīt pēc atļaušanas, nav nekas minēts par pārbaudes termiņu, bet atbildētāja pārstāves b. Čerpinas iesniegtajā

rīkojuma norakstā parādās pārbaudes termiņš uz 1 mēnesi. Apskatot rīkojuma grāmatā oriģinālu, izrādījās, ka vārdi „ar 1 mēnesi izmēģinājumā” pierakstīti ar citu tinti un iespiesti tā pašā rīkojuma nākošā paragrafa rindā. Apmierinot Martinsones prasību, tautas tiesa šā gada 26. februārī pieņēma lēmumu par konstatētām nelikumībām patērētāju biedrībā un atzina, ka vainīgās personas dokumentu viltotānā ir sodāmas disciplinārā kārtā. Tomēr ne patērētāju biedrības valde, ne patērētāju biedrības savienības priekšsēdētājs b. Gulbinskis no kļūdām nav mācījušies, jo nelikumības turpinās.

Visvairāk no patērētāju biedrības valdes nelikumībām ir cietis Jānis Liekniņš — restorāna „Venta” šveicars. 1956. gada 23. maijā Liekniņš pēkšņi uzzina, ka atļauts no darba uz paša lūguma pamata, kaut gan tādu lūgumu nemaz nebija iesniedzis. Tikai pēc vairākkārtējām prasībām 1957. gada 1. maijā Liekniņš atkal varēja strādāt, bet pēc 15 nostrādātām dienām restorāna direktore b. Čerpina atkal

Liekniņu nelikumīgi padzina no darba. Nu Liekniņš meklēja taisnību patērētāju biedrības vietējā komitejā. Taču vietējās komitejas priekšsēdētāja b. Ivanova nemaz vairs „nepazīna” Liekniņu un sūdzību neņēma vērā. Tikai pēc prokuratūras iejaukšanos sūdzība tika izskatīta, un Liekniņš atkal strādā savā darbā.

Šā gada 6. jūnijā patērētāju biedrības sabiedriskās ēdināšanas uzņēmuma Darba strīdus komisija izskatīja restorāna „Venta” pavāra Vasilija Nikišina sūdzību par atjaunošanu darbā un piespiedu darba kavējuma apmaksu. Darba strīdus komisija un pēc tam vietējā komiteja savās sēdēs noklausījās restorāna „Venta” direktores b. Čerpinas ziņojumu. Viņa apgalvoja, ka Nikišins sistemātiski pārkāpis darba disciplīnu un šā iemesla dēļ atļauts no darba. Tāpēc prasību noraidīja. Kaut gan DLK 47. panta „d” punktā noteikts, ka par sistemātisku darba disciplīnas pārkāpumu jāuzskata tāds, ja pirms atļaušanas no darba darbiniekam atkārtoti izteikti rakstīgi disciplinārsodi un,

ja darbinieks nav labojies, ir tiesības atļaut no darba. Šādas pavēles pirms atbrīvošanas Nikišinam nebija. No tiesā iesniegtā 1957. gada 20. maija rīkojuma noraksta par Nikišina atbrīvošanu no darba redzams, ka patērētāju biedrības valdes priekšsēdētājs b. Froļčovs nodarbojas ar „gaišredzību”, jo rīkojums uzrakstīts 20. maijā par to, ka Nikišins tiek atbrīvots no darba par dzeršanu 24. maijā.

Vēlāk tautas tiesā iesniedza otru rīkojuma norakstu ar tādu pašu tekstu, tikai šoreiz ar 24. maija datumu. Pārbaudot rīkojuma oriģinālu, izrādījās, ka dokumenti atkal viltoti. Tautas tiesa atjaunoja Nikišinu darbā un piespieda darba algu 493 rubli par piespiedu darba kavējumu.

Jāatzīmē, ka patērētāju biedrības pārstāve b. Čerpina tiesas sēdēs vienmēr izliekas it kā neko nezīnot par šādām nelikumībām un dokumentu viltotumiem. Biedrei Čerpīnai ir jāievēro, ka viņa strādā nevis privātā uzņēmumā, bet gan valsts iestādē, kur nevar rīkoties pēc saviem personīgiem ieskatiem, kur jāievēro darba likumdošana.

A. Stivriņa,
Kuldīgas rajona prokurora palīgs



Kad atmosfēras nātrēs...

Kad pēkšņi tad viņš iekritis, nemana jau otro dienu? Tā savu brigadierī mēklējot, nezinā prātoja kolchoza „Komunars” otrās brigades laudis. Vieni pareģoja, ka ar brigadierī kaut kas nepareizs noticis, citi gudroja, ka būšot saskrējies ar brandavīna pudeli.

Un daži minējumi bija diezgan precīzi.

19. jūlija vakarā pāri briesošām kolchoza druvām laudis klausījās kaut ko līdzīgu baurīšanai, vilku gaudošanai. Tie kolchoznieki, kas bija tur, no kurienes skaņas nāca, uzreiz nevarēja pateikt, kas tie divi, kam ceļš par šauru un grāvji neredzami. Tiešām, pazīt labi nevarēja, jo stāvi cēlās un vēlās no viena grāvja otrā. Tikai, kad zīnārkā piegāja tuvāk, kāds iesauca:

— Vai tu stulbs, nu gan ir klīte mūsu brigadieris un bijušais priekšsēdētājs Austers.

Drīz draugi uzsāka: „Apsēdīto mēnu kuili...”

— Tādām pašām uzlikt seglus, — nopukojās kāda vecāka kolchozniece.

Spēruši „kuilja” takti tikai da-

žus soļus, brigadieris Lētišs un Austers nostiepās nātrēs.

Viens ķērsošā balst novilkā: „Te dusa būs salda un pēdējais smaids...”, bet otra nopūtās: „Vecen, nāc mani savāc!”

Austers laikam bija savāksis un otrā dienā, no nātrēm nozeldinājies, pēc „saldas dusas” brigadieris izlida viens.

Bet, aktu, mūžīgi, kur cepure, kur portfelis, dokumenti? Un brigadieris cetrāpus, „izkontrolēja” nātrēs. Atrada kaut ko līdzīgu cepurei, bet no dokumentiem... ne vēsts.

Un te brigadieris drīz uzrunāja Austers:

— Ko tu meklē, naudu, vai?

— Kur nu! Vakara laikam arī portfelī nodzīrām. Vai tu to neatmin? — jautāja Lētišs.

— Ko tu te bēdāies, velns parāvis portfelī, braukšim labāk pagājis lāpīt, — atcīnāja Austers.

Un tā abi aizbrauca uz Kuldīgu. Atkal simtiņš sekoja simtiņam, alīpš — alīpam. Beidzot brigadieris galīgi pilnā izgūlās sākumā uz ielas, vēlāk — milicijā un portfelis, dokumenti — pagalam. Jānis Viszīns

Tante leviņa piekrāpa mūs...

19. jūlijā mūs abus ar Anniņu tēvocis Pēteris paņēma līdz uz restorānu pusdienot.

Apsēdāmies pie galdiņa. Pēc neilga laika pienāca kāda tante baltā priekšautā. Kā viņu sauca, nezinu. Tēvocis teica, ka esot oficjante un palīdzēja atnest katram pa porcijai vilto tu zaki un zemuņu uzpūteni. Vilto tu zaki mēs ar Anniņu nemaz negribējām, bet gaidījām, kad atnēsīs to zemuņu, uzpūteni. Drīz oficjante uz galdiņa nolika gaidīto ēdienu, un mēs tūlīt sākām ēst. Bet, ak vai, tas nemaz nebija salds un negaršoja pēc zemenēm. Arī Anniņa saviebās un deva tēvocim nogaršot. Viņš pagaršoja un sacīja, ka tās zemenītes nūgan nav ēdamas un pasauca atkal tanti, kas iznēsāja ēdienus. Kad tēvocis arī viņai to pateica, tā piesārka, lūdzā piedošanu un vēl piebilda, ka saimniece jau gan esot teikusi, ka tādas ogas nevienam neēdīs. Tēvocis tomēr gribēja to lietu nokārtot, aizgāja pie saimnieces. Es domāju, ka viņa ledos svaigas odziņas. Bet viņa ne dzirdēt negribēja.

— Nēkā nevaru darīt, ja nav ēdamas, neēdēt, dodiet kaut vai cukā.

Tēvocim gantas nepatika, jo cūku taču uz restorānu nevar atvest.

Un tā mums ar pustukšiem vēderiem, piekrāptiem bija jāiet mājās.

Mani saimniece nemaz neuzklausīja, taču ēst mēs mazie, tāpat kā lēlle gribām, tādēļ abi ar Anniņu lūdzām pateikt tai saimniecei, kam vārds ir leviņa, citreiz ar vecām ogām nebarot.

Jānītis

UZMANĪBU!

5. namu pārvalde un komunālo uzņēmumu kantoris iznomā vīstu ganiņam parku pie kultūras nama. Milicija neiejauskas.

Piezīme: šādu sludinājumu droši vien gatavo, jo parkā vistas ganās jau visu vasaru.

M. Kalns

Nevis bēdu luga, bet īstenība...

... Uz visām debess pusēm izsvaidīta maļķe, netālu no tās trīs krietnas mēslu kaudzes, kur mušas sic kā bišu strops, pusizgruvusi aka. Pie loga pūk dobe ar vienīgo „greznumu” — visdažādākām nezālēm.

... Ne visai grezna ēka aizslēgtiem logiem. Pie durvīm smaga priekškarināmā atslēga. Apkārtnē neuzposta, neviena celiņa, pūk dobes vai soliņa... — Skatuves iekārtojums kādai bēdu lugai, — dažs iesauksies.

Nē, īstenībā! Par to var katrs pārliecināties. Pirmā aina vairojama Abavas ciema padomes pagalmā, otra — šī paša ciema tautas nama apkārtnē.

Varbūt tautas nama vadītājam Dagmarai Sproģei vienīgi

sapņos rēgojas neuzpostais, atstātais tautas nams, jo dienās reti viņa tur iegrīžas. Abavas ciema jauniesī jau aizmirsuši, kad tautas namā bijis pēdējais sarīkojums, darbojies kāds mākslinieciskās pašdarbības pulciņš.

— Kāpēc pacieš tādu bezdarbību? — jautāsi.

O, tautas nama vadītājai vīrs taču Abavas ciema priekšsēdētājs. Ritā un vakarā viņš sievu drošina:

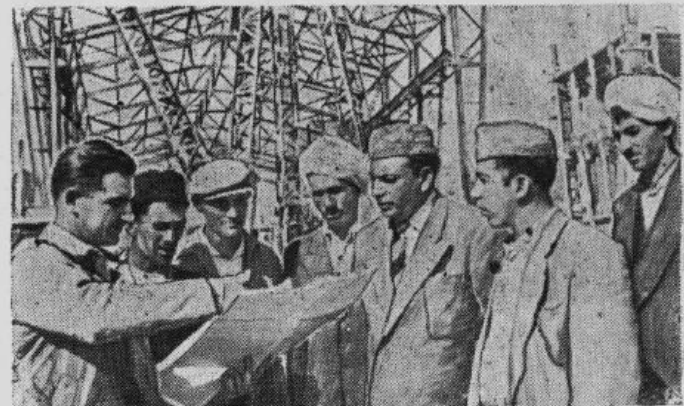
— Esi mierīga, lai tik kāds kaut ko pamēģina, tad es viņam...

Jā, ne velti sakām vārds saka: — Pēc apkārtnes spriež par pašiem.

AIZ ROBEŽĀM

Čehoslovākijas palīdzība Afganistanā

Afganistana. Pilsētā Džabal-us-Siradža Čehoslovākijas republikas speciālisti palīdz celt lielu cementa rūpniecību. Jauno rūpniecības nodarbošanos veid šajā gadā. Pašreiz notiek rūpniecības iekārtas gatavošana Čehoslovākijas republikā.



Attēlā: grupa čehu un afgāņu speciālistu pārbauda jaunās rūpniecības celtniecības darbus. No kreisās uz labo: tehniķis celtnieks Františeks, afgāņu celtniecības meistars Saids Achmeds, galvenais inženieris Helncs Viljams, afgāņu meistars Machameds Jars, celtniecības direktors afgāņi Gafuri un meistars Azam-Hans.

Amerikāņu un angļu karavīru noziegumi Rietumvācijā

Izmantojot to, ka viņi nav pakļauti vietējiem likumiem, angļu un amerikāņu karavīri, kas izvietoti Rietumvācijā, turpina izdarīt daudzus noziegumus pret

vietējiem iedzīvotājiem. Linburgas rajonā (Lejassaksijā) pēdējos četrus mēnešus reģistrēts vairāk nekā 50 šādu noziegumu.

Bagātīga rīsa raža Ķīnā

Ķīnā sākusies pirmās rīsa ražas novākšana. Guandunas provincē izaugusi agrā rīsa rekordraža — tāda, kāda šajā rajonā līdz šim nav vēl pieredzēta. Dažos rajonos raža sasniedz 40—60 cmt no hektara.

Guandunas provincē, kas agrāk rīsa audzēšanā ieņēma pirmo vietu republikā, paredz novākt 3,5 miljonus tonnu šīs lauksaimniecības kultūras, tas ir par 100 tūkstošiem tonnu vairāk nekā pērn.

Francijas banku kalpotāji turpina cīņu

14 dienu turpinās Francijas banku darbinieku streiks. Streikotāji prasa uzlabot savu materiālo stāvokli.

No visiem valsts rajoniem pieņāk ziņas, kas liecina, ka daudzi uzņēmumu strādnieki un kalpotāji solidarizējas ar banku darbiniekiem. Uz Vispārējās dar-

ba konfederācijas ierosinājuma fabrikās un iestādēs vāc līdzekļus streika dalībnieku palīdzības fondam. Daudzu rūpniecības uzņēmumu strādnieki un kalpotāji uzņemties šefību par atsevišķu banku darbiniekiem, kas piedalās streikā.

Prasa Batistas atkāpšanos

Opozīcijas līderi, kas atbalsta partizānu kustību Kubā, parakstījuši kopīgu paziņojumu, kas prasa reakcionārā Batistas (Kubas prezidents) tālāku demisiju un Kubas politiskās dzīves demokrātizāciju.

Paziņojuma autori prasa, lai ASV valdība izbeidz sūtīt Kubas valdībai ieročus. Viņi aicina satādīt pagaidu valdību, atbrīvot

politiskos ieslodzītos, pasludināt vārda un preses brīvību, sārīkot prezidenta vēlēšanas.

Sjerra Majestras kalnos joprojām operē partizānu vienības. Pienāk ziņojumi par bumbu sprādzieniem, partizānu divīzijām elektrostacijās un telefoncentrālēs, par dažu ēku apšaudīšanu Havānā.

S. Smirnovs

≡ Brestas cietokšņa varoņi ≡

(9. turpinājums)

Majors kopā ar abiem karavīriem nolēma izrautes no ienaidnieka ielenkuma. Norunāja, ka visi trīs reizē metīs granatas ienaidnieka karavīru pili, kas sēdēja ap ugunsgrābi. Pēc tam katrs skrīs uz savu pusi — viens uz dienvidiem, otrs — austrumiem, bet Gavrilovs — uz rietumiem.

Šķīroties komandieris un karavīri apkāmpās: norunāja, kam palaimēsies izbēgt, dosies uz Belovežas mežiem pie partizāniem... Gavrilovs komandēja, visi trīs soļā granatas un metās bēgt.

Hitlerieši šāva un dzinās pakāp Gavrilovam, bet viņam izdevās izbēgt. Vairāk kā nedēļu majors stēpās ārpus cietokšņa viņa pazemē.

Vairākas dienas Gavrilovs pavadīja pazemē neēdīs, vēlāk izdevās blakus pamestā stallī atrast pelaus un salmu koncentrātus. Vairāk kā nedēļu Gavrilovs pārtika vienīgi no šiem koncentrātiem. Nakts aizlida līdz grāvim, kur padzērs ādēni. Drīz vien majors saslima ar kādu smagu vēdera slimību.

Slimnieks gulēja nesamānā, kā redzams — viņa vairāki to nodeva ienaidniekam. Pamodījās, Gavrilovs izdzirdēja hitleriešu balsis. Ieraudzījis ienaidniekus, cilvēkus, kurš tikko varēja pakustināt roku, juta, ka viņa spēki atgriežas. Viņš satvēra pistoli, sāka šaut uz hitleriešiem un vienu no tiem ievainoja. Fašisti bēga. Un tālīt pa kazemata ambrazuru, kur atradās Gavrilovs, sāka šaut vācu ložmetēji. Hitlerieši no visām pusēm kliegdam: „Krievs, padodies!”, tuvojās kazematai.

Gavrilovs nogaidīja, līdz hitlerieši pienāca pavisam tuvu un meta vācu granātu pēc otras. Bija sadzirdami vārdi. Redzams, granatas bija darījušas savu. Uzbrukumā turpinājās. Gavrilovs nogaidīja, kamēr ienaidnieki atkal pienāca tuvak un soļāda granatas. Tagad majoram atlika tikai viena granāta un pistole. Gavrilovs gaidīja uzbrukumu no ambrazūras pusēs, bet šajā mirklī kāds no hitleriešiem majoram uzbruka no muguras. Ar automata kārtu Gavrilovu ievainoja, bet viņš paspēja izšaut pēdējo granātu

un nogalināt hitlerieti. Tad majors krita nesamānā un tika saņemts gūstā.

Gūstā Gavrilovs bija līdz kara beigām, kur sevi pierādīja kā istu komunistu un padomju pilsoni, bet 1945. gadā pēc atgriešanās no gūsta Dzmitene Gavrilovam atjaunoja majora pakāpi. Vēlāk viņš demobilizējās, aizgāja pensijā un tagad kopā ar sievu dzīvo Krasnodaras tuvmā.

Bet visus šos gadus Gavrilovs nomāca tas, ka pēc atgriešanās no gūsta viņam neatjaunoja partijas stažu. Gavrilovam atteica, jo viņš bija noaudzējis partijas dokumentus. Gavrilovs datījās ar mani savās bēdās.

Atgriezies Maskavā, tālīt aizgāja uz PSKP Centrālās Komitejas Kontroles komiteju un izstāstīja par majoru Gavrilovu. Man ieteica, lai Gavrilovs tālīt aizsūtā iesniegumu par partijas staža atjaunošanu. Pēteris Gavrilovs šo iesniegumu aizsūtīja. No savas puses partijas Kontroles komitejai ziņoja visu, ko vien zināja par Gavrilovu. Bez tam griezos pie visiem tiem cilvēkiem, kuri kaut ko bija stās-

tijsi man par majoru Gavrilovu — atsūtīt apliecinātas ziņas par majoru. Visas šīs ziņas tika nodotas partijas Kontroles komitejai.

1956. gada 22. aprīlī Gavrilovam izsauca uz Maskavu un viņam atjaunoja partijas stažu.

Kas apmeklēja Brestas cietokšņa drupas, pārdzīvo savādas jūtas. Šīs jūtas ir līdzīgas, kādas pārdzīvo cēlotāji Pompejas drupas. Tu izjūti, ka šeit risinājušies lieli un sasprindzināti notikumi, jūti, ka tu stāvi blakus kādam lielam noslēpumam.

Bieži vien Brestas cietokšņa aizstāvēšanu salīdzina ar Odesas, Sevastopoles, Leningradas, Staļingradas aizstāvēšanu. Protams, ne pēc apmēra, ne nozīmes to nevar salīdzināt. Brestas cietokšņa aizstāvēšanu var salīdzināt kā mazas Odesas vai mazas Sevastopoles aizstāvēšanu. Brestas aizstāvji pārcieta tādas pašas grūtības kā aplenktie leņingradieši. Uz cietokšņa drupām viņi cīnījās tikpat pašatzielīgi kā staļingradieši savos pilsētas mūros.

Tomēr Odesa, Sevastopole, Staļingrada un Leningrada katru dienu, katru stundu izjuta dziļu, nesaraunājamo sāli ar visu plašo Padomju Savienību. Šo pilsētu aizstāvji izjuta, ka visa tauta viņus atbalsta viņu cīņā.

Pilsētu aizstāvēšanu nepārtraukti organizēja Sarkanās Armijas vadība. Dzīvēne pastāvīgi rūpējās par pilsētu aizstāvjiem, piegādāja tiem pārtiku, ieročus, kaujas piederumus, medikamentus. Par pilsētas aizstāvjiem rakstīja laikraksti, ziņoja radio, varoņu vārdus zināja visa tauta.

Visa tā trāka Brestas aizstāvjiem. Vissmagākās dienas, kad katra padomju cilvēka sirds nodrebēja par Dzīvēnes likteņiem, Brestas cietokšnis bija pilnīgi atgriezts. Cietokšņa aizstāvjiem nevienam nepiegādāja ne kaujas piederumus, ne pārtiku, par viņiem nerakstīja ne avīzes, ne ziņoja radio. Dzīvēne pat nezināja, ka cietokšņa aizstāvji turpina cīnīties. Vienīgās ziņas, kas nonāca līdz cietokšņa aizstāvjiem, bija hitleriešu metu ziņas par to, ka Maskava kritusi, ka Sarkanā Armija kaptulējusi.

(Turpinājums sekos)

Redaktors A. Blūms

Nozaudēto Kuldīgas patērētāju biedrības biedru grāmatu № 231, izdotu uz Līzes Jāņa m. Balodes vārda, skaitīt par nederīgu.